

THỰC TRẠNG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO GIÁO VIÊN CHUYÊN NGÀNH GIÁO DỤC THỂ CHẤT THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ, TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI

Nguyễn Bá Hòa*; Phạm Đông Đức**

Tóm tắt:

Trong đổi mới giáo dục và đào tạo, vấn đề được đặc biệt coi trọng là chương trình đào tạo. Việc đánh giá thực trạng chương trình đào tạo giáo viên chuyên ngành giáo dục thể chất của trường Đại học Sư phạm Hà Nội là hết sức cần thiết nhằm tìm ra những ưu nhược điểm làm cơ sở đề xuất định hướng phát triển chương trình đào tạo đáp ứng yêu cầu đổi mới của giáo dục phổ thông.

Từ khóa: Chương trình đào tạo, Giáo dục Thể chất, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

Status of training program of Physical Education teachers under credit system at Hanoi National University of Education

Abstract:

In education and training reform, an important issue is the training program. The assessment of the actual quality of Physical Education teachers at Hanoi National University of Education is very essential to find out the advantages and disadvantages as the basis for proposing the orientation of training program development to meet the requirements by the reform of general education.

Key words: Training program, Physical Education, Hanoi National University of Education...

ĐẶT VẤN ĐỀ

Để đáp ứng chiến lược phát triển Trường Đại học Sư phạm Hà Nội (ĐHSP HN) đến năm 2020, tầm nhìn năm 2030, Nhà trường đã tiến hành các giải pháp đồng bộ như tăng cường cơ sở vật chất phục vụ công tác dạy và học, đổi mới kế hoạch đào tạo, đổi mới phương pháp dạy học, nâng cao trình độ chuyên môn của giảng viên (GgV) ... Trong đó vấn đề xây dựng, bổ sung cập nhật hay đổi mới chương trình đào tạo, chương trình môn học là công việc được quan tâm và ưu tiên hàng đầu. Chương trình đào tạo giáo viên (GV) chuyên ngành Giáo dục Thể chất (GDTC) của Trường ĐHSP HN hiện nay đang bộc lộ một số bất cập, tuy vậy cho đến nay chưa có tổ chức hay cá nhân nào nghiên cứu đánh giá, việc tổ chức lấy ý kiến phản hồi của người sử dụng sản phẩm đào tạo không được làm thường xuyên, cũng như chưa có hệ thống tiêu chí cụ thể để đánh giá sản phẩm đầu ra là những sinh viên (SV) sau khi tốt nghiệp ra trường. Thông qua kết quả đánh giá sản phẩm đầu ra sẽ phản ánh được mức độ đáp ứng của chương trình đào

tạo trước nhu cầu thực tiễn của xã hội. Do đó đánh giá Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC là vấn đề cấp thiết hiện nay.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Chúng tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu như: Tổng hợp và phân tích tài liệu; Phỏng vấn, tọa đàm; Phương pháp chuyên gia; Phương pháp quan sát sư phạm và Toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Kết quả đánh giá Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC - Trường ĐHSP Hà Nội

1.1. Cấu trúc khung Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC

Cấu trúc khung chương trình đào tạo được xây dựng trên cơ sở chương trình khung của Bộ GD&ĐT ban hành, được thể hiện trong bảng 1.

Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC có sự cân đối giữa khối kiến thức chung, kiến thức cơ sở ngành và kiến thức chuyên ngành. Với đặc thù Chương trình đào tạo chuyên ngành GDTC là chuyên ngành đào tạo

*ThS, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

**PGS.TS, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Bảng 1. Cấu trúc Chương trình đào tạo GV chuyên ngành Giáo dục thể chất

TT	Nội dung	Khối lượng kiến thức		
		Tổng số giờ	ĐVHT	%
1	Khôi kiến thức chung	300	20	14.80
2	Khôi kiến thức nghiệp vụ sư phạm	510	34	25.20
3	Khôi kiến thức cơ sở ngành	300	20	14.80
4	Khôi kiến thức chuyên ngành	1470	56	41.40
5	Thực tập nghiệp vụ, khóa luận	75	5	3.80
Tổng cộng		2655	135	100

GV TDDT, vì vậy tỉ lệ các môn học thực hành là 52.2% so với các môn học lí thuyết là 48.8% là phù hợp.

1.2. Kết quả phỏng vấn đánh giá chương trình đào tạo

Để đánh giá Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC hiện hành đề tài đã tiến hành phỏng vấn 30 cán bộ quản lý và GgV. Kết quả được trình bày ở bảng 2

Kết quả bảng 2 cho thấy, điểm đánh giá chung cho toàn bộ chương trình là 4.24 điểm, đạt mức trên trung bình. Tuy nhiên còn có một số tiêu chí chỉ đạt ở mức trung bình và dưới trung bình, những tiêu chí này cần phải được Khoa GDTC và Nhà trường quan tâm trong thời gian tới đây để nâng cao chất lượng đào tạo. Đặc biệt, tiêu chí Kỹ năng môn thể thao chuyên

ngành được đánh giá ở mức tốt 5.89. Đây là ưu điểm quan trọng và nổi bật của chương trình.

2. Kết quả đạt được của Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC

Nhằm đánh giá thực trạng kết quả đạt được của chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC hiện hành, đề tài dựa trên 2 tiêu chuẩn chính là kết quả học tập toàn khóa và đánh giá của các nhà quản lí đang sử dụng SV đã tốt nghiệp của Khoa GDTC, Trường ĐHSPT Hà Nội công tác tại các Trường THPT.

2.1. Kết quả học tập toàn khóa của sinh viên

Để có kết quả học tập toàn khóa của SV chúng tôi tiến hành thống kê tỉ lệ SV tốt nghiệp và chưa tốt nghiệp hàng năm của 5 khóa được đào tạo theo Chương trình đào tạo học chế tín chỉ hiện hành. Kết quả được trình bày tại bảng 3.

Bảng 3. Kết quả học tập toàn khóa của sinh viên chuyên ngành GDTC được đào tạo theo học chế tín, Khoa GDTC - Trường ĐHSPT Hà Nội

TT	Khóa	Số lượng SV chưa TN		Số lượng SV đã tốt nghiệp										Tổng số SV
				Xuất sắc		Giỏi		Khá		TB khá		TB		
		m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	
1	K59	1	5.00	0	0	1	5.00	18	90.00	0	0	0	0	20
2	K60	3	4.60	0	0	22	34.30	39	60.10	0	0	0	0	64
3	K61	8	9.40	0	0	24	28.20	53	62.40	0	0	0	0	85
4	K62	12	14.50	0	0	17	23.30	44	60.20	0	0	0	0	73
5	K63	4	8.20	0	0	8	16.30	37	75.50	0	0	0	0	49

Qua bảng 3 đã cho thấy, tỉ lệ SV chưa tốt nghiệp chiếm từ 5 đến 14,5% số lượng SV của khóa (chủ yếu là những SV do điều kiện gia đình khó khăn). Do vậy chúng tôi cũng có kiến nghị với Khoa và Nhà trường cần có những biện pháp giúp SV có điều kiện vừa học vừa làm. Tỉ lệ SV tốt nghiệp tương đối cao (83,5% đến 95%), đều đạt mức khá và giỏi, không có SV đạt

loại trung bình. Kết quả này đã phản ánh chương trình đào tạo của khoa GDTC – Trường ĐHSPT Hà Nội đã đáp ứng được mục tiêu đào tạo của Nhà trường.

2.2. Kết quả đánh giá của các nhà sử dụng sản phẩm đầu ra

Kết quả phỏng vấn cho thấy có từ 75% đến 85% ý kiến đánh giá của các nhà quản lí ở mức

BÀI BÁO KHOA HỌC

Bảng 2. Kết quả phỏng vấn đánh giá thực trạng Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC, Khoa GDTC – Trường ĐHSP Hà Nội (n = 20)

TT	Nội dung đánh giá	Thang điểm						
		1	2	3	4	5	6	7
1	Mục tiêu và kết quả học tập mong đợi (chuẩn đầu ra)							
1.1	Mục tiêu của chương trình đào tạo được xác định rõ ràng, phù hợp với chuẩn đầu ra và yêu cầu của nhà trường phổ thông			6	15	7	2	
1.2	Chương trình đào tạo được xây dựng giúp cho SV phương pháp học tập và thói quen học tập suốt đời		2	7	12	8	1	
1.3	Chuẩn đầu ra của chương trình xác định rõ các chuẩn mực về kiến thức, kĩ năng, thái độ mà người tốt nghiệp cần đạt được			8	12	8	2	
Điểm trung bình		4.35						
2	Chương trình đào tạo chi tiết							
2.1	Chương trình chi tiết nêu rõ kết quả học tập mong đợi và cách thức đạt được kết quả học tập mong đợi			3	9	15	3	
2.2	Thời lượng chương trình phù hợp với nội dung xây dựng			2	12	15	1	
Điểm trung bình		4.77						
3	Nội dung và cấu trúc của chương trình							
3.1	Chương trình đảm bảo sự cân đối giữa các khối kiến thức chung, nghiệp vụ sư phạm, khối kiến thức cơ sở ngành và ngành		4	12	11	3		
3.2	Sự đóng góp của từng môn học cho việc đạt Chuẩn đầu ra được thể hiện rõ ràng		5	10	10	5		
3.3	Chương trình thể hiện rõ phần cơ bản, phần cơ sở ngành, chuyên ngành, thực tập sư phạm và luận văn tốt nghiệp			17	10	3		
Điểm trung bình		3.48						
4	Kiểm tra đánh giá người học							
4.1	Đánh giá người học bao gồm: đánh giá đầu vào, đánh giá quá trình và đánh giá đầu ra			4	4	19	3	
4.2	Đánh giá dựa trên các tiêu chí chương trình			6	5	19		
4.3	Đánh giá phản ánh yêu cầu của chuẩn đầu ra và nội dung chương trình đào tạo		2	3	17	8		
4.4	Các tiêu chí kiểm tra đánh giá rõ ràng và được công khai tới người học		2	4	19	5		
4.5	Kết quả học tập được công bố kịp thời, chính xác đến người học và đảm bảo tính bảo mật và tin cậy cao							
			3	7	20			
Điểm trung bình		4.58						
5	Ý kiến phản hồi							
5.1	Ý kiến phản hồi từ người học và cựu SV được thu thập hàng năm		15	5	10			
5.2	Ý kiến phản hồi từ đội ngũ cán bộ, chuyên gia và nhà sử dụng được thu thập đầy đủ và có hệ thống		14	5	11			
Điểm trung bình		2.86						
6	Kết quả đầu ra							
6.1	Tỉ lệ SV tốt nghiệp, tỉ lệ thôi học ở mức chấp nhận được				15	12	3	
6.2	Thời gian tốt nghiệp trung bình hợp lí			3	15	12		
6.3	Tỉ lệ SV tốt nghiệp có việc làm chấp nhận được		4	7	7	12		
Điểm trung bình		4.43						
7	Kĩ năng môn thể thao chuyên ngành							
7.1	Kĩ năng cơ bản môn thể thao chuyên ngành					6	6	18
7.2	Kĩ năng giảng dạy, huấn luyện kĩ- chiến thuật môn thể thao chuyên ngành					9	15	6
7.3	Kĩ năng giảng dạy, huấn luyện thể lực môn thể thao chuyên ngành					12	16	2
7.4	Kĩ năng giảng dạy, huấn luyện tâm lí môn thể thao chuyên ngành					7	21	2
7.5	Kĩ năng tổ chức thi đấu và trọng tài môn thể thao chuyên ngành					6	20	4
Điểm trung bình		5.89						
Đánh giá chung cho toàn bộ CTĐT		4.24						

Bảng 4. Kết quả đánh giá của các nhà quản lý đang sử dụng SV Khoa GDTC, Trường ĐHSP Hà Nội công tác tại các Trường THPT (n = 30)

TT	Các tiêu chí đánh giá	Kết quả đánh giá							
		Yêu		Trung bình		Khá		Tốt	
		m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%
1	Khả năng vận dụng kiến thức chung trong công việc	0	0.00	0	0.00	4	13.30	26	86.70
2	Khả năng làm việc độc lập	2	6.70	16	53.30	8	26.70	4	13.30
3	Kĩ năng làm việc nhóm	0	0.00	8	26.70	9	30.00	13	43.30
4	Khả năng lập kế hoạch hoạt động chuyên môn	0	0.00	0	0.00	14	46,7	16	53,3
5	Kĩ năng giao tiếp	0	0.00	0	0.00	10	33.30	20	66.70
6	Năng động với môi trường làm việc	0	0.00	0	0.00	18	60.00	12	40.00
7	Kiến thức cơ sở và chuyên ngành	0	0.00	0	0.00	12	40.00	18	60.00
8	Năng lực về tin học	0	0.00	10	33.30	6	20.00	14	46.70
9	Năng lực ngoại ngữ	4	13.30	16	53.30	8	26.70	2	6.70
10	Năng lực nghiên cứu khoa học	2	6.70	8	26.70	8	26.70	10	33.30
11	Phẩm chất đạo đức và quan hệ quần chúng	0	0.00	0	0.00	10	33.30	20	66.70
12	Trách nhiệm trong chuyên môn	0	0.00	0	0.00	8	26.70	22	73.30
13	Tinh thần cầu thị trong chuyên môn	0	0.00	0	0.00	10	33.30	20	66.70
14	Tác phong, trang phục làm việc	0	0.00	0	0.00	14	46.70	16	53.30
15	Trách nhiệm với đồng nghiệp	0	0.00	0	0.00	12	40.00	18	60.00
16	Chấp hành chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước	0	0.00	0	0.00	4	13.30	26	86.70
17	Được định hướng nghề nghiệp	0	0.00	0	0.00	6	20.00	24	80.00

khá và tốt đối với năng lực công tác của SV. Tuy nhiên còn bộc lộ những mặt hạn chế như: Khả năng làm việc độc lập; Khả năng về ngoại ngữ và tin học; Kiến thức và kỹ năng NCKH. Đây cũng là thực trạng phổ biến đối với SV Việt Nam sau tốt nghiệp, cần có những giải pháp khắc phục những tồn tại trên trong quá trình đào tạo thời gian tới.

KẾT LUẬN

Chương trình đào tạo GV chuyên ngành GDTC, Khoa GDTC, Trường ĐHSP Hà Nội đạt 4.25 điểm/7 điểm, phần lớn các tiêu chí đạt mức trên trung bình. Tuy nhiên còn một số tiêu chí chỉ đạt ở mức trung bình và dưới trung bình, cần phải có những giải pháp khắc phục như: Chuẩn đầu ra chưa lấy ý kiến phản hồi từ các chuyên gia và cựu SV, nhà sử dụng lao động; Kết quả học tập mong đợi (chuẩn đầu ra) về trình độ ngoại ngữ và tin học còn hạn chế; Chương trình đào tạo chưa bám sát, cập nhật chương trình phổ

thông mới, do vậy mức độ đáp ứng nhu cầu xã hội chưa cao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), Quy chế đào tạo Đại học và Cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ, Quyết định số 17/2014/VBHN-BGD&ĐT ngày 15/5/2014.
2. Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh (2008), Bộ tiêu chí tự đánh giá cấp chương trình đào tạo, Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh.
3. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2000), *Lí luận và phương pháp thể dục thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.
4. Đồng Văn Triệu, Lê Anh Thor (2006), *Lí luận và phương pháp giáo dục thể chất trong trường học*, Nxb TDTT, Hà Nội.

(Bài nộp ngày 12/12/2017, Phản biện ngày 15/12/2017, duyệt in ngày 20/12/2017
 Chịu trách nhiệm chính: Nguyễn Bá Hòa
 Email: hoanb1974@gmail.com)